

نیازی به گفتن نباشد که با شرط $\Delta > 0$ محور طول‌ها را در دو نقطه قطع کرده و از آون عبور می‌کند). حال باید بینیم سهمی داده شده کدام شرط را دارد:

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-(2m^2 + 1))^2 - 4(1)(m^4 + m^2 + \frac{1}{4})$$

$$= 4m^4 + 4m^2 + 1 - 4m^4 - 4m^2 - 1 = 0$$

$$x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{2m^2 + 1}{2} > 0$$

می‌بینیم که شرط $\Delta = 0$ و $x_S > 0$ برقرار بوده و **گزینه‌ی ۳** درست است.

گزینه ۱ رأس سهمی $y = ax^2 + bx + c$ زمانی روی محور y را با مختصات $(\frac{b}{4}, \frac{b^2}{4} - \frac{c}{2})$ در نمایش می‌شود که $b = 0$ باشد (زیرا وقتی $b = 0$ می‌شود که x_S شده باشد)، پس:

$$y = -2x^2 + (2m - 1)x + 5 \xrightarrow{b=0} 2m - 1 = 0 \Rightarrow m = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow y = -2x^2 + 5$$

حالا باید سهمی $y = -2x^2 + 5$ را با خط $y = -2x + 2$ یا همان $y = 2$ تلاقی دهیم:

$$\begin{cases} y = -2x^2 + 5 \\ y = 2 \end{cases} \Rightarrow -2x^2 + 5 = 2 \Rightarrow -2x^2 = -3$$

$$\xrightarrow{+(-2)} x^2 = 1 \xrightarrow{\text{جذر گیری}} x = \pm 1$$

گزینه ۴ تست تلاش می‌کند بگوید تابع درجه‌ی دوم

حداقل مقداری برابر $\frac{1}{4}$ دارد؛ زیرا $y \geq \frac{1}{4}$ به معنای $y_{\min} = \frac{1}{4}$ است. بنابراین اولاً باید $a < 0$ باشد تا تابع بتواند دارای حداقل مقدار شود (رد گزینه‌های ۱ و ۲)، ثانیاً باید این مقدار حداقل (یعنی $\frac{1}{4}$) برابر $\frac{-\Delta}{4a}$ باشد:

$$\Delta = (-1)^2 - 4(a)(\frac{2}{3}) = 1 - \frac{8}{3}a$$

$$\frac{-\Delta}{4a} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{\frac{8}{3}a - 1}{4a} = \frac{1}{2} \xrightarrow{\text{طرفین وسطین کن}} \frac{1}{3}a - 2 = 4a$$

$$\Rightarrow \frac{1}{3}a - 4a = 2 \Rightarrow \frac{4}{3}a = 2 \xrightarrow{\times \frac{3}{4}} a = 2 \times \frac{3}{4} = \frac{3}{2}$$

گزینه ۴ نقطه‌ی مشترک نداشتن بین سهمی و خط به معنای عدم وجود ریشه در معادله‌ی تلاقی آن دو است:

$$\begin{cases} y = (2x + 1)(x + 8) \\ y = mx \end{cases} \xrightarrow{\text{معادله‌ی تلاقی}} (2x + 1)(x + 8) = mx$$

$$\xrightarrow{\text{ساده کن}} 2x^2 + 17x + 8 - mx = 0 \Rightarrow 2x^2 + (17 - m)x + 8 = 0$$

$$\xrightarrow{\text{مرتب کن}} \text{حالا باید } \Delta < 0 \xrightarrow{\text{معادله رومتیکی کنیم}}$$

$$\Rightarrow (17 - m)^2 - 64 < 0 \xrightarrow{\text{حل نامعادله}} (17 - m)^2 < 64$$

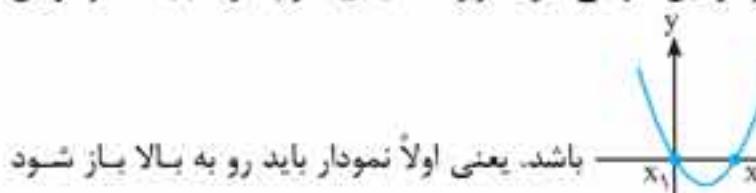
$$\xrightarrow{\text{جذر گیری}} |17 - m| < 8 \Rightarrow -8 < 17 - m < 8$$

$$\xrightarrow{-17} -25 < -m < -9 \xrightarrow{\times (-1)} 9 < m < 25$$

گزینه ۲ معادله‌ی $y = ax^2 - (a + 2)x = 0$ دو ریشه به صورت

$$x_2 = \frac{a+2}{a} \text{ و } x_1 = 0$$

برای این که نمودار این سهمی نتواند وارد ناحیه‌ی سوم شود، باید نمودار آن

به شکل $x_2 = \frac{a+2}{a}$ باشد. یعنی اولاً نمودار باید رو به بالا باز شود:

$$(a > 0), \text{ ثانیاً ریشه‌ی } x_2 = \frac{a+2}{a} \text{ معادله‌ی مربوطه مثبت باشد:}$$

گزینه ۲ مختصات رأس سهمی را به دست آورده و در خط $x = -y$ صدق می‌دهیم:

$$y = -2x^2 + bx - 2 \xrightarrow{\text{طول}} x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{-b}{2(-2)} = \frac{b}{4}$$

$$\xrightarrow{\text{در تابع قرار بده}} y_S = y(\frac{b}{4}) = -2(\frac{b}{4})^2 + b(\frac{b}{4}) - 2$$

$$= -2 \times \frac{b^2}{16} + \frac{b^2}{4} - 2 = -\frac{b^2}{8} + \frac{b^2}{4} - 2 = \frac{b^2}{8} - 2$$

حالا باید رابطه‌ی $x = -y$ را با مختصات $(\frac{b}{4}, \frac{b^2}{8} - 2)$ درست کنیم:

$$\frac{b^2}{8} - 2 + \frac{b}{4} = 0 \xrightarrow{\times 8} b^2 + 2b - 16 = 0$$

$$\xrightarrow{\text{تجزیه کن}} (b+4)(b-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} b+4 = 0 \\ b-4 = 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} b = -4 \\ \text{در این صورت} \end{cases} \Rightarrow S(\frac{b}{4}, \frac{b^2}{8} - 2) = (\frac{-4}{4}, \frac{36}{8} - 2) = (-\frac{3}{2}, \frac{3}{2}) \checkmark$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b = 4 \\ \text{در این صورت} \end{cases} \Rightarrow S(\frac{b}{4}, \frac{b^2}{8} - 2) = (\frac{4}{4}, \frac{16}{8} - 2) = (1, -1) \times$$

به نظر شما علت قبولی $b = -4$ و $b = 4$ در این تست چیه؟ بلطف این فقراء گرفتن رأس سهمی روی نیمساز ناحیه‌ی دوم (نه چهارم) است. درست است که هر نقطه روی خط $x = -y$ دارای طول و عرض قرینه است؛ اما نقاط روی این خط اگر در ناحیه‌ی دوم باشند، دارای طول منفی و عرض مثبت و اگر در ناحیه‌ی چهارم باشند، دارای طول مثبت و عرض منفی‌اند. طبق فرض سوال، S روی $x = -y$ در ناحیه‌ی دوم قرار دارد، پس باید $x_S < 0$ باشد و از دو مقدار به دست آمده برای b فقط $b = -4$ این حالت را ایجاد می‌کند؛ بنابراین گزینه‌هایی که شامل ۴ هستند، رد می‌شوند.

گزینه ۴

راهنمایی: در سهمی‌هایی به فرم کلی $y = a(x-h)^2 + k$ ریشه‌ی پرانتر (یعنی $x = h$) همان محور تقارن سهمی و مقدار تابع به ازای $x = 0$ (یعنی $y = ah^2 + k$) همان عرض از مبدأ سهمی است.

در این سوال با توجه به نمودار تابع، خط $x = 2$ محور تقارن تابع بوده و $f(0) = 0$ است، بنابراین:

$$\begin{cases} x + 2m - 5 = 0 \Rightarrow x = -2m + 5 = 2 \Rightarrow m = 1 \\ y(0) = -2(-2)^2 + 1 + 2n = -1 \Rightarrow -8 + 1 + 2n = -1 \\ \Rightarrow 2n = 6 \Rightarrow n = 3 \end{cases}$$

حال با توجه به مقادیر m و n داریم:

$$y = mx^2 + nx + 1 = x^2 + 2x + 1$$

$$\begin{cases} x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{-2}{2(1)} = \frac{-2}{2} \\ y_S = y(\frac{-2}{2}) = \frac{9}{4} - \frac{9}{2} + 1 = \frac{-9}{4} + 1 = \frac{-5}{4} \end{cases} \Rightarrow S(\frac{-2}{2}, \frac{-5}{4})$$

گزینه ۳ می‌دانیم که نمودار سهمی $y = ax^2 + bx + c$ با شرط $\Delta = 0$ و $x_S = \frac{-b}{2a} > 0$ در نقطه‌ای به طول مثبت و با شرط $a > 0$ باشد. $x_S = \frac{-b}{2a} < 0$ در نقطه‌ای به طول منفی بر محور طول‌ها مماس می‌شود.

همچنان همواره این سهمی با شرط $\Delta < 0$ و $a < 0$ پایین‌تر از محور طول‌ها و با شرط $a < 0$ بالاتر از محور طول‌ها قرار می‌گیرد. (شاید دیگه

کزینه ۲۴۶ در اینجا ابتدا معادله داده شده را به صورت زیر مرتب می کنیم:
 $(3m-1)x^2 - 2x + (1-m^2) = 0$

$$S = \frac{-b}{a} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{2}{3m-1} = \frac{1}{4} \xrightarrow{\text{طرفین}} 3m-1=8$$

بنابراین: $\Rightarrow m=3$ در معادله بذار $8x^2 - 2x - 8 = 0$

$$P = \frac{c}{a} = \frac{-8}{8} = -1 = \text{حاصل ضرب ریشه ها}$$

کزینه ۲۴۷ اولاً برای این که معادله دارای دو ریشه حقیقی باشد، باید $\Delta > 0$ یعنی:

$$\Delta = \left(\frac{-1}{4}\right)^2 - 4\left(\frac{1}{4}\right)(m) > 0 \Rightarrow \frac{1}{16} - 2m > 0 \xrightarrow{+2m} 2m < \frac{1}{16}$$

$$\Rightarrow m < \frac{1}{32}$$

ثانیاً برای این که حاصل ضرب این دو ریشه برابر ۴ باشد، باید:

$$P = \frac{c}{a} = \frac{m}{\frac{1}{4}} = 4 \Rightarrow 2m = 4 \Rightarrow m = 2$$

اما می بینیم که این جواب در شرط $m < \frac{1}{32}$ صدق نمی کند؛ پس هیچ مقداری برای m نداریم.

این جویی هم ببین:

ابتدا از شرط $(\frac{m}{4} = 4 \Rightarrow m = 2)$ مقدار m را $P = \frac{c}{a} = \frac{1}{2}$ یافته، پس

$$\text{شرط وجود دو جواب حقیقی (همان } \Delta > 0\text{) را به ازای } m = 2 \text{ بررسی می کنیم:}$$

$$\frac{x^2}{2} - \frac{x}{4} + 2 = 0 \Rightarrow \Delta = \frac{1}{16} - 4 < 0$$

در نتیجه معادله فاقد ریشه حقیقی است و $m = 2$ قابل قبول نیست!

کزینه ۲۴۸ **روش اول** طبق مطالع گفته شده در درسنامه داریم:

$$|x' - x''| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{(-4)^2 - 4 \times 1 \times 1}}{|1|} = \sqrt{12} = \sqrt{4 \times 3} = 2\sqrt{3}$$

روش دوم:

ابتدا توجه کنید که $P = x'x'' = \frac{c}{a} = \frac{1}{2}$ و $S = x' + x'' = \frac{-b}{a} = \frac{-1}{2}$. حال

برای محاسبه عبارت خواسته شده با توجه به رابطه $|u| = \sqrt{u^2}$ داریم:

$$|x' - x''| = \sqrt{(x' - x'')^2} = \sqrt{x'^2 + x''^2 - 2x'x''}$$

$$= \sqrt{(x' + x'')^2 - 2x'x'' - 2x'x''} = \sqrt{(x' + x'')^2 - 4x'x''}$$

$$= \sqrt{S^2 - 4P} = \sqrt{16 - 4} = \sqrt{4 \times 3} = 2\sqrt{3}$$

کزینه ۲۴۹ شکی نیست که جواب معادله در معادله صدق می کند. از

اینجا مقدار m به دست می آید:

$$-3x^2 + (m+1)x + m = 0 \xrightarrow{x=1} -3 + m + 1 + m = 0$$

$$\Rightarrow 2m = 2 \Rightarrow m = 1 \xrightarrow{\text{در معادله بذار}} -3x^2 + 2x + 1 = 0$$

$$\begin{cases} \alpha = 1 \\ \beta = \frac{c}{a} = \frac{1}{-3} \end{cases} \xrightarrow{\text{مجموع ضرایب صفر است}}$$

این جویی هم ببین: در معادله درجه دومی که یکی از ریشه هایش ۱ است، مجموع ضرایب صفر شده و ریشه دیگر معادله $\beta = \frac{c}{a}$ است:

$$-3x^2 + (m+1)x + m = 0$$

$$\xrightarrow{\alpha=1} -3 + m + 1 + m = 0 \Rightarrow 2m = 2$$

$$\Rightarrow m = 1 \Rightarrow \beta = \frac{c}{a} = \frac{m}{-\alpha} = \frac{1}{-3} = -\frac{1}{3} = \text{ریشه دیگر}$$

$$x_2 = \frac{a+2}{a} > 0 \xrightarrow{\text{با توجه به این که}} a+2 > 0 \Rightarrow a > -2$$

با اعمال شرط $a > 0$: **حدود** $a > 0$

$x_1 = x_2 = +\infty$

y

x

کمی اضافه تر؛ اگر می خواهید بدانید چرا حالت $x = x_2$ را که در

آن نیز نمودار سهمی وارد ناحیه سوم نشده است، در نظر نگرفتیم، باید

بگوییم که این حالت برای سهمی $y = ax^2 - (a+2)x$ غیرممکن است:

زیرا این حالت زمانی رخ می دهد که $= \frac{a+2}{2} = x_2$ شود و آن نیز به

معنای $a = -2$ بوده و در این حالت ضریب x^2 منفی شده و نمودار به

شکل تبدیل می شود.

کزینه ۲۴۴

مختصات رأس سهمی در آن صدق می کند: بنابراین:

$$f(x) = x^2 + 2x - c \xrightarrow{f(-1)=2} 2 = (-1)^2 + 2(-1) - c$$

$$\Rightarrow 2 = -1 - c \Rightarrow c = -4$$

حالا باید با توجه به معادله سهمی $y = f(2x-1)$ را (با جایگزین کردن $(1-2x)$ به جای x ها) به دست آورده و بعد مختصات رأس را محاسبه کنیم:

$$y = f(2x-1) = (2x-1)^2 + 2(2x-1) + 4 \xrightarrow{\text{ساده کن}} 4x^2 - 4x + 1 + 4x - 2 + 4 \Rightarrow y = 4x^2 + 2$$

$$\Rightarrow x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{0}{2(4)} = 0, y_S = y(0) = 4(0)^2 + 2 = +2$$

$$\Rightarrow S(0, 2)$$

کزینه ۲۴۵

در گزینه ها موقعیت سهمی نسبت به محور x ها بررسی شده و می دانیم آنچه در این مورد اهمیت دارد، علامت Δ و علامت ریشه ها (نقاط تلاقی با محور طول ها) است: بنابراین:

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-3m)^2 - 4(m^2)(-1)$$

$$= 9m^2 + 4m^2 = 13m^2 \xrightarrow{m \neq 0} \Delta > 0 \Rightarrow \Delta > 0$$

$$= \text{حاصل ضرب ریشه ها} \xrightarrow{P = \frac{c}{a} = \frac{-1}{m^2} < 0}$$

آن دو ریشه مختلف علامت اند، پس سهمی در دو طرف مبدأ، محور طول ها را قطع می کند.

کزینه ۲۴۶

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{x_1 + x_2}{x_1 x_2} = \frac{S}{P} *$$

برای معادله $2x^2 - 9x - 1 = 0$ داریم:

$$\begin{cases} S = x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = \frac{9}{2} \\ P = x_1 x_2 = \frac{c}{a} = -\frac{1}{2} \end{cases} \xrightarrow{*} \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{\frac{9}{2}}{-\frac{1}{2}} = -9$$

در معادله داده شده داریم:

$$3x^2 - 4x - 2 = 0 \xrightarrow{\substack{a=3, b=-4 \\ c=-2}} \begin{cases} S = x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = \frac{4}{3} \\ P = x_1 x_2 = \frac{c}{a} = -\frac{2}{3} \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{خواسته شده}} x_1^2 + x_2^2 = S^2 - 2P = \frac{16}{9} - 2(-\frac{2}{3})$$

$$= \frac{16}{9} + \frac{4}{3} = \frac{16+12}{9} = \frac{28}{9}$$

$$x^2 - 2x + 64 = 0 \xrightarrow{\text{تجزیه کن}} (x-16)(x-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 16 \\ x_2 = 4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \sqrt{x_1} + \sqrt{x_2} = \sqrt{16} + \sqrt{4} = 4+2=6$$

گزینه ۳۵۵ اگر ریشه‌ها را α و β بنامیم، آن‌گاه:

$$\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} = \frac{\beta + \alpha}{\alpha\beta} = \frac{S}{P} = \frac{-b}{c} = \frac{-b}{a}$$

$$= \frac{-(\sqrt{2} + \sqrt{2} + 1)}{-(\sqrt{2} + 1)} = \frac{\sqrt{2} + \sqrt{2} + 1}{\sqrt{2} + 1} \times \frac{\sqrt{2} - 1}{\sqrt{2} - 1}$$

$$= \frac{(\sqrt{2} + \sqrt{2} + 1)(\sqrt{2} - 1)}{(\sqrt{2} + 1)(\sqrt{2} - 1)} = \frac{\sqrt{4} + 2 + \sqrt{2} - \sqrt{3} - \sqrt{2} - 1}{2 - 1}$$

$$= \sqrt{6} - \sqrt{3} + 1$$

گزینه ۳۵۶ عکس یکدیگر بودن ریشه‌های معادله، یعنی $\alpha = \frac{1}{\beta}$ با $\alpha\beta = 1$ پس:

$$P = \alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{3-a}{a-1} = 1 \xrightarrow{\text{طرفین وسطین}} 3-a = a-1$$

$$\Rightarrow 2a = 4 \Rightarrow a = 2$$

به دلیل وجود **گزینه ۴۴**، حالا باید ببینیم که به ازای $a = 2$ معادله جواب حقیقی دارد یا خیر:

$$(a-1)x^2 + 2ax + 3 - a = 0 \xrightarrow{a=2} x^2 + 4x + 1 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = 16 - 4 = 12 > 0 \checkmark$$

پس معادله دارای ریشه‌ی حقیقی بوده و $a = 2$ قابل قبول است.

گزینه ۳۵۷ همان‌طور که در درسنامه گفته شد، در معادله‌ی درجه‌ی دوم $ax^2 + bx + c = 0$ اگر یکی از ریشه‌ها λ برابر ریشه‌ی دیگر باشد،

آن‌گاه رابطه‌ی $\frac{b^2}{ac} = \frac{(\lambda+1)^2}{\lambda}$ بین ضرایب معادله و عدد λ برقرار است.

بنابراین با توجه به رابطه‌ی بالا برای $\lambda = 3$ داریم:

$$\frac{(-4)^2}{k(k+2)} = \frac{(3+1)^2}{2} \Rightarrow \frac{16}{k^2 + 2k} = \frac{16}{3} \Rightarrow k^2 + 2k = 3$$

$$\Rightarrow k^2 + 2k - 3 = 0 \xrightarrow{\text{مجموع ضرایب صفر}} k = 1 \text{ یا } k = \frac{c}{a} = -3$$

گزینه ۳۵۸ با توجه به ضرایب معادله، حاصل ضرب دو ریشه قابل

$$P = \alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{-a}{ra} = \frac{-1}{3} \Rightarrow \alpha\beta = \frac{-1}{3}$$

$$\frac{\alpha = \frac{1}{3}}{\alpha = \frac{1}{3}} \times \beta = \frac{-1}{3} \xrightarrow{\times \frac{2}{2}} \beta = \frac{-1}{3} \times \frac{2}{2} = \frac{-1}{2}$$

گزینه ۳۵۹ عبارت داده شده بر حسب ریشه‌های معادله همان اتحاد مکعب دوچمراه‌ای است:

$$\alpha^3 + 3\alpha^2\beta + 3\alpha\beta^2 + \beta^3 = (\alpha + \beta)^3 = S^3 = \left(\frac{-b}{a}\right)^3$$

$$= (-2)^3 = -27$$

گزینه ۳۶۰ با توجه به ضرایب معادله، حاصل جمع ریشه‌ها قابل محاسبه است؛ کار را با همین شروع می‌کنیم:

$$\alpha + \beta = \frac{-b}{a} = \frac{-2}{1} \Rightarrow \alpha + \beta = -2 \Rightarrow \alpha = -\beta - 2 \checkmark$$

حالا در رابطه‌ی داده شده به جای α قرار می‌دهیم -2

$$(-\beta - 2)^3 + 3\beta^2 + 3\beta(-\beta - 2) + 2 = 0 \Rightarrow$$

$$\beta^3 + 4\beta^2 + 4 + 2\beta^2 - 4\beta^2 - 8\beta + 4 = 0 \Rightarrow -4\beta + 8 = 0$$

$$\Rightarrow 4\beta = 8 \Rightarrow \beta = 2 \checkmark \Rightarrow \alpha = -2 - 2 = -4 \Rightarrow \alpha\beta = -8$$

گزینه ۳۵۱ از ویژگی «حاصل ضرب صفر» ($AB = 0 \Rightarrow A = 0$ یا $B = 0$) استفاده کرد و داریم:

$$2x + 1 = 0 \Rightarrow x = -\frac{1}{2}$$

$$\text{یا } 2x^2 - 7x + 1 = 0 \xrightarrow{\text{بدون حل}} P = \alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{1}{2}$$

$(\Delta = 49 - 12 > 0 \Rightarrow)$ حاصل ضرب سه ریشه $\Rightarrow \left(\frac{-1}{2}\right)\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{-1}{4}$ به نظر شما مجموع ریشه‌های معادله چقدر است؟

گزینه ۳۵۲ هدف سؤال، محاسبه‌ی مقدار $\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta}$ است. اما پیش از شروع بهتر است به کمک ضرایب معادله مقادیر S و P را بدست آوریم:

$$2x^2 - (m+1)x + \frac{1}{4} = 0 \Rightarrow \begin{cases} S = \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = \frac{m+1}{2} \\ P = \alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{1}{16} \end{cases}$$

$$\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} = \sqrt{(\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta})^2} = \sqrt{(\alpha + \beta) + 2\sqrt{\alpha\beta}}$$

$$\sqrt{\frac{m+1}{2} + \frac{1}{2}} = 2 \xrightarrow{\text{به توان ۲ برسون}} \frac{m+1}{2} + \frac{1}{2} = 4$$

$$\Rightarrow \frac{m+1}{2} = \frac{7}{2} \Rightarrow m+1 = 7 \Rightarrow m = 6$$

توجه: مطابق با مطالع درسنامه، می‌توانستیم به کمک فرمول $\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} = \sqrt{S + 2\sqrt{P}}$ نیز این تست را حل کنیم.

گزینه ۳۵۳ **راهنمایی:** هرگاه در معادله‌ی درجه‌ی دو، دلتای معادله، مربع کامل باشد یا به عبارتی دارای جذر کامل باشد، لازم نیست از رابطه‌ی بین ریشه‌ها استفاده شود. در این حالت ریشه‌های معادله را حساب کرده، سپس خواسته‌ی سؤال را محاسبه کنید.

الان در چنین وضعی هستیم:

$$x^2 - x - 2 = 0 \xrightarrow{\substack{a+c=b \\ \alpha < \beta}} \begin{cases} \alpha = -1 \\ \beta = \frac{-c}{a} = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 5\alpha^2 + 7\beta^2 = 5(-1)^2 + 7(2)^2 = 5 + 28 = 33$$

گزینه ۳۵۴ روش اول ریشه‌های معادله را α و β می‌نامیم و داریم:

$$\alpha = \beta + 2 \xrightarrow{\text{رویه طرفین اضافه کن}} \alpha + \beta = 2\beta + 2$$

$$\xrightarrow{\text{از روی ضرایب معادله}} 4 = 2\beta + 2 \Rightarrow 2\beta = 2 \Rightarrow \beta = 1$$

$$\xrightarrow{\alpha + \beta = \frac{a}{k} = 4} \alpha = 2 - 1 = 1$$

$$\xrightarrow{\text{در معادله قرار بده}} 2(1)^2 - 8(1) + m = 0 \Rightarrow m = 6$$

روش دوم طبق نکته‌ی درسنامه، اگر ریشه‌ی یک معادله k واحد از ریشه‌ی دیگر بیشتر یا کمتر باشد، داریم:

در این سؤال $k = 2$ بوده و داریم:

$$\Delta = (-8)^2 - 4 \times 2 \times m = 64 - 8m$$

$$k = 2, a = 2$$

$$\xrightarrow{*} 64 - 8m = (2)^2 (2)^2 \Rightarrow 64 - 8m = 16 \Rightarrow m = 6$$

در این مسئله دلتای معادله جذر کامل دارد و ریشه‌ها

به راحتی قابل محاسبه‌اند. **نگاه کنید:**

بنابراین $\alpha = 2$ و $\beta = 3$ ریشه‌های این معادله بوده و ...

$$\alpha^2 + \beta^2 = (2)^2 + (3)^2 = 8 + 27 = 35$$

همان‌طور که می‌بینید بدون توجه به مقدار m توانستیم سؤال را حل کنیم! **گزینه ۳۶۶**

اگر α و β ریشه‌های معادله باشند، آن‌گاه طبق فرض تست

$$\alpha + \beta = \frac{-b}{a} = \frac{-b}{a} = \beta - \alpha$$

$$\alpha \beta = m + 5$$

$$\alpha \beta = m + 5$$

و $\alpha = \beta^2$ ، مقدار ریشه‌ها را یافته، سپس به کمک رابطه‌ی

مقدار m را پیدا کنیم. **نگاه کن:**

$$\begin{cases} \alpha = \beta^2 \\ \alpha + \beta = 6 \end{cases} \Rightarrow \beta^2 + \beta - 6 = 0 \quad \text{تجزیه} \quad (\beta + 3)(\beta - 2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \beta + 3 = 0 \Rightarrow \beta = -3 \\ \beta - 2 = 0 \Rightarrow \beta = 2 \end{cases} \xrightarrow{\alpha = \beta^2} \begin{cases} \alpha = 9 \\ \alpha = 4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \alpha \beta = -27 \\ \alpha \beta = 8 \end{cases} \xrightarrow{\alpha \beta = m + 5} \begin{cases} m + 5 = -27 \Rightarrow m = -32 \\ m + 5 = 8 \Rightarrow m = 3 \end{cases}$$

که فقط $m = -32$ در گزینه‌ها دیده می‌شود!

گزینه ۱ با توجه به اتحاد $(\sqrt{3} - 1)^2 = 4 - 2\sqrt{3} = (\sqrt{3} - 1)^2$ ، ضریب x^2 را ساده می‌کنیم و در معادله‌ی مرتب شده مقدار S را پیدا می‌کنیم و ...

$$\sqrt{4 - 2\sqrt{3}} = \sqrt{(\sqrt{3} - 1)^2} = |\sqrt{3} - 1| = \sqrt{3} - 1$$

$$\Rightarrow (\sqrt{3} - 1)x^2 + (1 - \sqrt{3})x - 17 = 0$$

$$\Rightarrow S = \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = \frac{-(1 - \sqrt{3})}{(\sqrt{3} - 1)} = \frac{(\sqrt{3} - 1)}{(\sqrt{3} - 1)} = 1$$

$$\Rightarrow \alpha + \beta = 1 \Rightarrow \alpha = -\beta + 1$$

با توجه به رابطه‌ی ***** یکی از ریشه‌ها از قرینه‌ی ریشه‌ی دیگه، ۱ واحد بیشتر است!

گزینه ۱ باید معادله‌ی $f(x) = 0$ دو ریشه‌ی منفی داشته باشد. این معادله‌ی درجه‌ی دوم در می‌یابیم که برقراری رابطه‌ی $c + 2b + 4a = 0$ بین

ضرایب معادله‌ی $ax^2 + bx + c = 0$ به معنای این است که عدد $x = 2$ یکی از ریشه‌های آن است: زیرا با جایگزین کردن $x = 2$ در معادله دقيقاً به رابطه‌ی $4a + 2b + c = 0$ می‌رسیم. حال اگر ریشه‌ی دیگر معادله را β بنامیم

و از رابطه‌ی حاصل ضرب ریشه‌ها ($P = \alpha \beta = \frac{c}{a}$) استفاده کنیم، داریم:

برای ریشه‌های α و β ، جذر معکوس ریشه‌ها، یعنی

$$\sqrt{\frac{1}{\beta}} = \frac{1}{\sqrt{\beta}} \quad \text{و} \quad \sqrt{\frac{1}{\alpha}} = \frac{1}{\sqrt{\alpha}}$$

$$A = \frac{1}{\sqrt{\alpha}} + \frac{1}{\sqrt{\beta}} = \frac{\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta}}{\sqrt{\alpha} \cdot \sqrt{\beta}}$$

$$= \frac{\sqrt{S + 2\sqrt{P}}}{\sqrt{P}} \xrightarrow[S=4, P=2]{\text{با توجه به ضرایب معادله}} A = \frac{\sqrt{4 + 2\sqrt{2}}}{\sqrt{2}}$$

$$= \sqrt{\frac{4 + 2\sqrt{2}}{2}} = \sqrt{\frac{4}{2} + \frac{2\sqrt{2}}{2}} = \sqrt{2 + \sqrt{2}}$$

(روابط ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی دوم به خاطر بسیاریدا!)

گزینه ۳۶۲ داشتن دو ریشه‌ی مساوی در یک معادله‌ی درجه‌ی دوم به معنای داشتن ریشه‌ی تکراری یا مضاعف بوده و شرط‌ش این است که دلتای آن معادله صفر شود.

$$x(2x - 5) = a \Rightarrow 2x^2 - 5x - a = 0 \Rightarrow \Delta = (-5)^2 - 4(2)(-a) = 0$$

$$\Rightarrow 25 + 8a = 0 \Rightarrow 8a = -25 \Rightarrow a = \frac{-25}{8}$$

$$\xrightarrow{\text{در معادله قرار بده}} 2x^2 - 5x + \frac{25}{8} = 0$$

$$\xrightarrow{x = x_S = \frac{-b}{2(a)}} x = \frac{-(-5)}{2(2)} = \frac{5}{4}$$

این جوی هم ببین: تست فقط مقدار ریشه‌ی مضاعف رو خواسته و ما می‌دانیم که در معادله‌ی درجه‌ی دوم $ax^2 + bx + c = 0$ مقدار ریشه‌ی مضاعف از دستور $x = x_S = \frac{-b}{2a}$ به دست می‌آید:

$$x(2x - 5) = a \Rightarrow 2x^2 - 5x - a = 0$$

$$\xrightarrow{\text{ریشه‌ی مضاعف معادله}} x = x_S = \frac{-(-5)}{2(2)} = \frac{5}{4}$$

گزینه ۳۶۳ با کمی توجه به رابطه‌ی داده شده و مقایسه‌ی آن با

معادله‌ی درجه‌ی دوم در می‌یابیم که برقراری رابطه‌ی $c + 2b + 4a = 0$ بین

ضرایب معادله‌ی $ax^2 + bx + c = 0$ به معنای این است که عدد $x = 2$ یکی از ریشه‌های آن است: زیرا با جایگزین کردن $x = 2$ در معادله دقيقاً به رابطه‌ی $4a + 2b + c = 0$ می‌رسیم. حال اگر ریشه‌ی دیگر معادله را β بنامیم

و از رابطه‌ی حاصل ضرب ریشه‌ها ($P = \alpha \beta = \frac{c}{a}$) استفاده کنیم، داریم:

$$\alpha \beta = \frac{c}{a} \xrightarrow{\alpha = 2} 2\beta = \frac{c}{a} \Rightarrow \beta = \frac{c}{2a}$$

از آنجا که اشتباه در ضریب X بوده، عدد ثابت c و ضریب x^2 درست هستند و با توجه به ریشه‌های معادله‌ی دوم و رابطه‌ی حاصل ضرب

$$P = \frac{c}{a} = \frac{c}{1} = c = -2 \times 20 = -40$$

$$\xrightarrow{\text{در معادله اصلی قرار بده}} x^2 - 14x - 40 = 0$$

$$\xrightarrow{\text{تجزیه کن}} (x - 10)(x - 4) = 0$$

$$\xrightarrow{\text{ویرگی حاصل ضرب صفر}} \begin{cases} x - 10 = 0 \Rightarrow x = 10 \\ x - 4 = 0 \Rightarrow x = 4 \end{cases}$$

گزینه ۳۶۵ در معادله‌ی درجه‌ی دوم داده شده ضرایب a و b معلوم بوده و با توجه به رابطه‌ی حاصل جمع ریشه‌ها داریم:

$$\alpha + \beta = \frac{-b}{a} = 5 \xrightarrow{\alpha = 2} 2 + \beta = 5 \Rightarrow \beta = 3$$

$$P = \frac{c}{a} > 0 \Rightarrow \frac{-1}{a} > 0 \xrightarrow{\text{صورت کسر منفی}} \text{برای مثبت شدن کسر}$$

$$S = \frac{-b}{a} < 0 \Rightarrow \frac{-(a+2)}{a} < 0 \xrightarrow{\text{قرینه کن}} \frac{a+2}{a} > 0$$

$$\xrightarrow{\text{تعیین علامت}} \begin{cases} a+2 = 0 \Rightarrow a = -2 \\ a = 0 \end{cases}$$

کزینه ۴. برای حل این تست، به جای این که حاصل $(\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta})$ را به طور جداگانه از روابط $\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} = \sqrt{S+2\sqrt{P}}$ و $|\sqrt{\alpha} - \sqrt{\beta}| = \sqrt{S-2\sqrt{P}}$ محاسبه کرده و جمع کنیم، فرض می‌کنیم $\alpha > \beta$ و در نتیجه $(\sqrt{\alpha} > \sqrt{\beta})$ داریم:

$$A = \sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} + |\sqrt{\alpha} - \sqrt{\beta}|$$

$$= \sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} + \sqrt{\alpha} - \sqrt{\beta} = 2\sqrt{\alpha}$$

یعنی حاصل، دو برابر جذر ریشه‌ی بزرگ‌تر معادله است. حالا کافی است معادله را حل کرده و ریشه‌ی بزرگ‌تر آن را بدست اوریم:

$$\frac{x^2 - (\sqrt{5} + 2)x + \sqrt{5}}{a} = 0 \quad \begin{cases} \beta = 1 \\ \alpha = \frac{c}{a} = \frac{\sqrt{5}}{2} \end{cases}$$

$$\alpha > \beta \Rightarrow A = 2\sqrt{\alpha} = 2\sqrt{\frac{\sqrt{5}}{2}} = (\sqrt{2})^2 \times \frac{\sqrt{5}}{\sqrt{2}}$$

$$= \sqrt{2} \times \sqrt{5} = \sqrt{2} \times \sqrt{5} = \sqrt{20}$$

کزینه ۲. ابتدا مقدار $P = x_1 x_2$ و $S = x_1 + x_2$ را به کمک ضرایب معادله به دست آورده، سپس شرط تشکیل دنباله‌ی حسابی را اعمال می‌کنیم:

$$S = x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} = m, P = x_1 x_2 = \frac{c}{a} = 2$$

$$4, m, 2 \Rightarrow 2m = 4 + 2 = 6 \Rightarrow m = \frac{6}{2} = 3$$

یادآوری: اگر a, b, c جملات متولی دنباله‌ی حسابی باشند، آن‌گاه رابطه‌ی $2b = a + c$ بین آن‌ها برقرار است.

کزینه ۳. اگر ریشه‌ها را α و β بگیریم، بر اساس آنچه سوال بیان می‌کند داریم: $2\alpha = \frac{\beta}{2} + 1 \Rightarrow 4\alpha = \beta + 2 \Rightarrow 5\alpha = (\alpha + \beta) + 2$

از ضرایب معادله $\alpha + \beta = \frac{1}{4} = \frac{5}{2}$

$$\Rightarrow \alpha = \frac{9}{10}$$

(یکی از ریشه‌های معادله)

ریشه‌ی معادله در معادله صدق می‌کند، پس:

$$4\left(\frac{9}{10}\right)^2 - 1 \cdot \left(\frac{9}{10}\right) + 2m = 0 \Rightarrow \frac{81}{25} - \frac{9}{10} + 2m = 0$$

$$\Rightarrow 2m = \frac{9}{10} - \frac{81}{25} = \frac{144}{25} \Rightarrow m = \frac{144}{25} \times \frac{2}{5} = \frac{288}{100} = 2.88$$

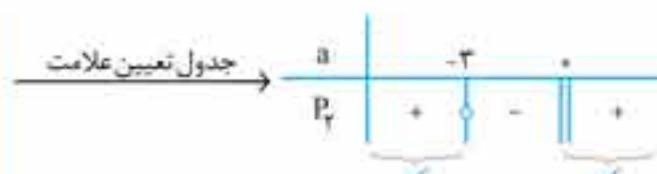
کزینه ۴. در چنین سوال‌هایی با قرار دادن α و β در معادله (به عنوان ریشه‌های معادله) روابط را به گونه‌ای می‌سازیم که ما را به سمت جواب هدایت کند در اینجا داریم:

$$x^2 - 5x + 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} \alpha^2 - 5\alpha + 2 = 0 \Rightarrow \alpha^2 + 2 = 5\alpha \\ \beta^2 - 5\beta + 2 = 0 \Rightarrow \beta^2 + 2 = 5\beta \\ \alpha^2 - 5\alpha + 2 = 0 \Rightarrow \alpha^2 + 2 = 5\alpha \\ \beta^2 - 5\beta + 2 = 0 \Rightarrow \beta^2 + 2 = 5\beta \end{cases}$$

$$= \frac{(\beta - \alpha)}{-(\beta - \alpha)} = -1$$

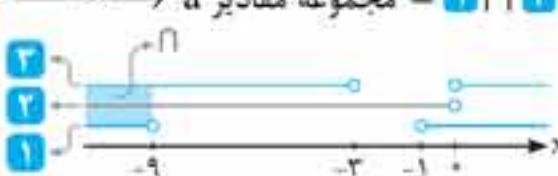
$$A = \frac{1}{5} - (-1) = \frac{1}{5} + 1 = \frac{6}{5}$$

بنابراین:

می‌خواهیم $P > 0$ باشد

در نهایت $A = \{a | a < -4\}$

کزینه ۱. با در نظر گرفتن شرط دو ریشه‌ی حقیقی و مثبت، داریم:

$$\begin{cases} \Delta > 0 \\ P > 0 \\ S > 0 \end{cases}$$

$$x^2 + (m-2)x + m+1 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = (m-2)^2 - 4 \times 1 \times (m+1) > 0$$

$$\text{انداد رو بازن} \Rightarrow m^2 - 4m + 4 - 4m - 4 > 0 \Rightarrow m^2 - 8m > 0$$

$$\Rightarrow m < 0 \text{ یا } m > 8$$

که این رابطه برای همه‌ی مقادیر m به جز صفر برقرار است، یعنی:

$$\mathbb{R} - \{0\}$$

$$P = \frac{c}{a} = m+1 > 0 \Rightarrow m > -1$$

$$S = -\frac{b}{a} = -(m-2) > 0 \Rightarrow -m+2 > 0 \Rightarrow m < 2$$

$$\{ \cap \{ \cap \{ = (-1, 0)$$

کزینه ۲. اگر α و β را صفرهای یا صفرهای تابع بنامیم، آن‌گاه با کم

کردن تیم واحد از این صفرها به اعداد $(\alpha - \frac{1}{2})(\beta - \frac{1}{2})$ و $(\alpha + \frac{1}{2})(\beta + \frac{1}{2})$ می‌رسیم و برای حاصل ضرب آن‌ها داریم:

$$(\alpha - \frac{1}{2})(\beta - \frac{1}{2}) = \alpha\beta - \frac{1}{2}\alpha - \frac{1}{2}\beta + \frac{1}{4}$$

$$= \alpha\beta - \frac{1}{2}(\alpha + \beta) + \frac{1}{4}$$

$$\frac{f(x)}{(x+\beta=-2)} \text{ در تابع } \alpha\beta - \frac{1}{2}(-2) + \frac{1}{4} = \alpha\beta + \frac{3}{2} + \frac{1}{4} = \alpha\beta + \frac{7}{4}$$

یعنی به حاصل ضرب ریشه‌ها $\frac{7}{4}$ اضافه می‌شود.

کزینه ۳. با توجه به ضرایب معادله $x^2 + bx + b = 0$ داریم:

$$S = \frac{-b}{a} = -b, P = \frac{c}{a} = b$$

حالا سعی می‌کنیم رابطه‌ی داده شده را بر حسب S و P بنویسیم و...

$$\frac{2}{\alpha} + \frac{3}{\beta} = 1 \Rightarrow \frac{2\beta + 3\alpha}{\alpha\beta} = 1$$

$$\text{در صورت کسر رو باز} \Rightarrow \frac{(2\beta + 3\alpha) + \alpha}{\alpha\beta} = 1 \Rightarrow \frac{2(\alpha + \beta) + \alpha}{\alpha\beta} = 1$$

$$\frac{\alpha + \beta = -b}{\alpha\beta = P = b} \Rightarrow \frac{-2b + \alpha}{b} = 1 \Rightarrow \frac{\times b}{(b \neq 0)} \Rightarrow -2b + \alpha = b$$

(یک ریشه‌ی معادله)

$$\text{در معادله} \Rightarrow (2b)^2 + b(2b) + b = 0 \Rightarrow 4b^2 + 2b^2 + b = 0$$

$$\Rightarrow 12b^2 + b = 0 \Rightarrow b(12b + 1) = 0$$

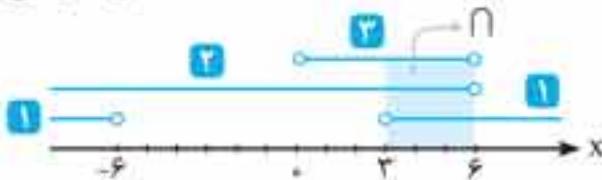
$$\begin{cases} b = 0 \text{ (چرا)} \\ \text{یا} \\ 12b + 1 = 0 \Rightarrow b = -\frac{1}{12} \checkmark \end{cases}$$

جدول تعیین علامت

m	+	+	+
$-m$	-	+	+
$m-6$	-	-	+
$\frac{m}{m-6}$	+	-	+

$\Rightarrow 0 < m < 6$

$\text{جواب نهایی} = \boxed{1} \cap \boxed{2} \cap \boxed{3} \Rightarrow 2 < m < 6$

گزینه ۲۸۰

$$\begin{cases} \alpha = 1 - \sqrt{2} \\ \beta = 1 + \sqrt{2} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} S = \alpha + \beta = (1 - \sqrt{2}) + (1 + \sqrt{2}) = 2 \\ P = \alpha\beta = (1 - \sqrt{2})(1 + \sqrt{2}) = (1)^2 - (\sqrt{2})^2 = 1 - 2 = -1 \end{cases}$$

$x^2 - Sx + P = 0 \Rightarrow x^2 - 2x - 1 = 0$

کمی اضافه‌تر: اگر معادله‌ی $x^2 - 2x - 1 = 0$ در گزینه‌ها وجود نداشته باشد، به جای آن می‌توان هر ضربی از معادله را به عنوان معادله‌ی موردنظر معرفی کرد. برای مثال به جای همین معادله‌ی $x^2 - 2x - 1 = 0$ می‌توان هر یک از معادله‌های $\frac{1}{3}x^2 - \frac{2}{3}x - \frac{1}{3} = 0$ (برابر آن) یا $x^2 - 2x^2 + 4x + 2 = 0$ (برابر آن) را معرفی کرد.

گزینه ۲۸۱ معادله‌ی درجه‌ی دومی با $S = -1/5$ و $P = -7$ تشکیل می‌دهیم و آن را حل می‌کنیم:

$x^2 - Sx + P = 0 \Rightarrow x^2 + 1/5x - 7 = 0$

$\xrightarrow{\text{ابتدا در ۲ ضرب}} 2x^2 + 2x - 14 = 0$

$\xrightarrow{\text{از } \Delta \text{ برخورد}} x = \frac{-2 \pm \sqrt{121}}{2(2)} = \frac{-2 \pm 11}{4}$

$\Rightarrow \alpha = \frac{-2+11}{4} = \frac{9}{4} = 2 \quad (\text{این توگزینه‌ها نیومند})$

$\Rightarrow \beta = \frac{-2-11}{4} = \frac{-13}{4} = -\frac{13}{4} \checkmark$

گزینه ۲۸۲ با توجه به فرض سوال $S = 2\sqrt{3}$ و $P = -1$. از طرفی

معادله‌ی موردنظر به صورت $x^2 - Sx + P = 0$ است؛ پس:

$x^2 - 2\sqrt{3}x - 1 = 0 \xrightarrow{\text{با خواهی}} \sqrt{3}x^2 - 6x - \sqrt{3} = 0 \checkmark$

(این توگزینه‌ها نیست)

گزینه ۲۸۳ ریشه‌های معادله با ضرایب معلوم $x^2 + 7x + 1 = 0$ راو β و ریشه‌های معادله $x^2 + ax + b = 0$ را x_1 و x_2 می‌نامیم. بر اساس گفته‌ی تست ۱ $x_1 = \alpha + 1$ و $x_2 = \beta + 1$ است. از طرفی با توجه به ضرایب معادله $\alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{1}{3}$ و $\alpha + \beta = \frac{-b}{a} = \frac{-7}{3}$ است.حال معادله‌ی درجه‌ی دوم با ریشه‌های x_1 و x_2 را به صورت زیر تشکیل می‌دهیم:

$S = x_1 + x_2 = (\alpha + 1) + (\beta + 1) = (\alpha + \beta) + 2 = \frac{-7}{3} + 2 = \frac{-1}{3}$

$P = x_1 x_2 = (\alpha + 1)(\beta + 1) = \alpha\beta + \alpha + \beta + 1 = \frac{1}{3} - \frac{7}{3} + 1 = -1$

$x^2 - Sx + P = 0 \xrightarrow{\text{مقایسه با معادله}} x^2 + \frac{1}{3}x - 1 = 0 \xrightarrow{\text{مقایسه با معادله}} \begin{cases} a = \frac{1}{3} \\ b = -1 \end{cases} \checkmark$

گزینه ۲۸۶ روش اول ابتدا توجه کنید که $S = \alpha + \beta = 2$ و $P = \alpha\beta = \frac{3}{4}$.

حال تلاش می‌کنیم عبارت $\alpha^4 + \beta^4 = (\alpha^2)^2 + (\beta^2)^2 = (\underbrace{\alpha^2 + \beta^2}_{A})^2 - 2\alpha^2\beta^2$

$= [(\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta]^2 - 2(\alpha\beta)^2 = (S^2 - 2P)^2 - 2P^2$

$= (\frac{4}{2})^2 - 2(\frac{9}{16}) = \frac{25}{4} - \frac{9}{8} = \frac{50-9}{8} = \frac{41}{8}$

روش دوم با محاسبه‌ی $\Delta = 4 - 3 = 1$ ، ریشه‌ها را یافته و ...

$x^2 - 2x + \frac{3}{4} = 0 \Rightarrow x = \frac{2 \pm 1}{2} \Rightarrow \begin{cases} \alpha = \frac{3}{2} \\ \beta = \frac{1}{2} \end{cases}$

$\Rightarrow \alpha^4 + \beta^4 = \frac{81}{16} + \frac{1}{16} = \frac{41}{8}$

گزینه ۲۷۷ α ریشه‌ی معادله است و در آن صدق می‌کند:

$\alpha^2 - 2\alpha - 4 = 0 \Rightarrow \alpha^2 - 4 = 2\alpha \checkmark$

حال با توجه به رابطه‌ی حاصل عبارت موردنظر را به دست می‌آوریم:

$(\alpha^2 - 4)^2 + 4\beta^2 = (2\alpha)^2 + 4\beta^2 = 4\alpha^2 + 4\beta^2 = 4(\alpha^2 + \beta^2)$

$= 4[(\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta] = 4[(2)^2 - 2(-4)] = 4(4 + 8) = 48$

مقادیر $\alpha + \beta$ و $\alpha\beta$ را از روی ضرایب معادله محاسبه کردہایم:

$x^2 - 2x - 4 = 0$

$S = \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = \frac{-(-2)}{1} = 2, P = \alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{-4}{1} = -4$

گزینه ۲۷۸ وقتی نمودار یک سهمی محور x را در هر دو طرف مبدأ قطع می‌کند، معادله‌ی مربوطه دو ریشه دارد؛ یکی مثبت و دیگری منفی و این یعنی حاصل ضرب ریشه‌ها باید منفی باشد:

$P = \frac{c}{a} < 0 \Rightarrow \frac{1-m}{m+2} < 0 \xrightarrow{\text{تعیین علامت}} \begin{cases} 1-m=0 \\ m+2=0 \end{cases}$

$\Rightarrow \begin{cases} m=1 & (\text{ریشه‌ی صورت}) \\ m=-2 & (\text{ریشه‌ی مخرج}) \end{cases}$

m	-2	1
P	-	+

مجموعه مقادیر مورد قبول m یا $m < -2$ یا $m > 1$ باشد**گزینه ۲۷۹** شرط داشتن دو ریشه‌ی حقیقی منفی در معادله‌ی درجه‌ی دو عبارت است از: $S < 0, P > 0, \Delta > 0$.

بنابراین:

$\Delta = (-2m)^2 - 4(m-6)(-3) = 4m^2 + 12m - 72 > 0$

$\xrightarrow{+4} \Delta = m^2 + 2m - 18 > 0 \xrightarrow{\text{تجزیه کن}} (m+6)(m-3) > 0$

m	-6	3
$m^2 + 2m - 18$	-	+

$\Rightarrow m < -6$ یا $m > 3 \checkmark$

$P = \frac{c}{a} = \frac{-2}{m-6} > 0 \Rightarrow m-6 < 0 \Rightarrow m < 6 \checkmark$

$S = \frac{-b}{a} = \frac{2m}{m-6} < 0$

$$5x^2 + 3x - 2 = 0 \xrightarrow{a+c=b} \begin{cases} \alpha = -1 \\ \beta = \frac{-c}{a} = \frac{2}{5} \end{cases}$$

ریشه‌های معادله‌ی $4x^2 - kx + 25 = 0$ عبارت‌اند از:

$$\begin{cases} x_1 = \frac{1}{\alpha^2} = 1 \xrightarrow{\text{در معادله}} 4 - k + 25 = 0 \Rightarrow k = 29 \\ x_2 = \frac{1}{\beta^2} = \frac{25}{4} \end{cases}$$

گزینه ۳۸۸ ریشه‌های معادله‌ی $x^2 - 2\sqrt{2}x + 4 = 0$ و α, β را بجای x_1 و x_2 فرض می‌کنیم در این صورت بر اساس گفته‌ی سؤال، $x_1 = \beta^2$ و $x_2 = \alpha^2$ بوده و با توجه به این که $S = x_1 + x_2 = \alpha^2 + \beta^2$ است، مقادیر α, β را بجای x_1 و x_2 تبدیل می‌کنیم:

$$P = x_1 x_2 = \alpha^2 \beta^2 = (\alpha \beta)^2 = 4 \Rightarrow x^2 - 4x + 4 = 0$$

گزینه ۳۸۹ می‌دانیم که منظور از صفرهای تابع $f(x) = x - 2\sqrt{x} + 2$ ریشه‌های معادله‌ی $x - 2\sqrt{x} + 2 = 0$ است. از طرفی این معادله با تغییر متغیر $t^2 - 2t + 2 = 0$ (که معادل $x = t^2$ است) به معادله‌ی درجه‌ی دوم $t^2 - 2t + 2 = 0$ تبدیل می‌شود و داریم:

$$t^2 - 2t + 2 = 0 \xrightarrow{\substack{\text{مجموع} \\ \text{ضرایب صفر}}} \begin{cases} t = 1 \\ t = \frac{2}{1} = 2 \end{cases} \xrightarrow{x=t^2} \begin{cases} x = 1^2 = 1 = \alpha \\ x = 2^2 = 4 = \beta \end{cases}$$

بنابراین دنبال معادله‌ای هستیم که ریشه‌های آن 2 و $\frac{1}{\alpha} + 1 = \frac{1}{1} + 1 = 2$ هستند.

برای این منظور مقادیر $P = 2 \times \frac{5}{4} = \frac{5}{2}$ و $S = 2 + \frac{5}{4} = \frac{13}{4}$ را محاسبه می‌کنیم و معادله را به شکل $x^2 - Sx + P = 0$ تشكیل می‌دهیم:

$$x^2 - Sx + P = 0 \xrightarrow{S=\frac{13}{4}, P=\frac{5}{2}} x^2 - \frac{13}{4}x + \frac{5}{2} = 0$$

گزینه ۳۹۰ اگر ریشه‌های معادله‌ی $8x^2 - mx - 8 = 0$ را x_1 و x_2 بگذاریم، بر اساس فرض تست و رابطه‌ی مجموع و حاصل ضرب ریشه‌ها می‌توان نوشت:

$$8x^2 - mx - 8 = 0 \xrightarrow{\substack{\text{ریشه‌ها} \\ \text{x}_1 \text{ و } x_2 \text{ هست}} \quad \begin{cases} x_1 = \alpha^2 \\ x_2 = \beta^2 \end{cases}}$$

$$\Rightarrow x_1 + x_2 = \alpha^2 + \beta^2 = \frac{m}{8}, \quad x_1 x_2 = \alpha^2 \beta^2 = -1$$

$$2x^2 - x - 2 = 0 \xrightarrow{\substack{\text{ریشه‌ها} \\ \text{\beta و \alpha هست}}} \begin{cases} \alpha \beta = \frac{-2}{2} = -1 \\ \alpha + \beta = \frac{-(-1)}{2} = \frac{1}{2} \end{cases}$$

گزینه ۳۸۴ جواب‌های معادله‌ی $x^2 - bx - 2c = 0$ را α, β در نظر می‌گیریم؛ برای جواب‌های معادله‌ی مطلوب (که آن‌ها را x_1 و x_2 فرض کردیم) داریم:

$$\begin{cases} x_1 = -2\alpha \\ x_2 = -2\beta \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} S = x_1 + x_2 = -2\alpha - 2\beta = -2(\alpha + \beta) \xrightarrow{\alpha+\beta=b} S = -2b \\ P = x_1 x_2 = (-2\alpha)(-2\beta) = 4\alpha\beta \xrightarrow{\alpha\beta=-2c} P = -4c \\ x^2 - Sx + P = 0 \Rightarrow x^2 + 2bx - 4c = 0 \end{cases}$$

گزینه ۳۸۵ ابتدا مقادیر S و P را به دست می‌آوریم:

$$S = \alpha + \beta = (\sqrt{a} - \sqrt{a+1}) + (\sqrt{a} + \sqrt{a+1}) = 2\sqrt{a}$$

$$P = \alpha \beta = (\sqrt{a} - \sqrt{a+1})(\sqrt{a} + \sqrt{a+1}) = (\sqrt{a})^2 - (\sqrt{a+1})^2 = a - (a+1) = -1$$

$$x^2 - Sx + P = 0 \Rightarrow x^2 - 2\sqrt{a}x - 1 = 0$$

بنابراین: (این تو گزینه‌ها نیست)

$$\xrightarrow{\times \sqrt{a}} \sqrt{a}x^2 - 2ax - \sqrt{a} = 0$$

گزینه ۳۸۶ با توجه به ضرایب معادله‌ی $2x^2 - 3x - 4 = 0$ است و برای S و P معادله‌ی جدید داریم:

$$S = \left(\frac{1}{\alpha} + 1\right) + \left(\frac{1}{\beta} + 1\right) = \frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} + 2 = \frac{\beta + \alpha}{\alpha \beta} + 2 = \frac{\frac{3}{2}}{-2} + 2 = \frac{5}{4}$$

$$P = \left(\frac{1}{\alpha} + 1\right)\left(\frac{1}{\beta} + 1\right) = \frac{1}{\alpha \beta} + \frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} + 1 = \frac{1}{\alpha \beta} + \frac{\alpha + \beta}{\alpha \beta} + 1 = \frac{1}{-2} + \frac{\frac{3}{2}}{-2} + 1 = \frac{-1}{2} - \frac{3}{4} + 1 = \frac{-2 - 3 + 4}{4} = \frac{-1}{4}$$

حالا معادله‌ی جدید را به شکل $x^2 - Sx + P = 0$ تشكیل می‌دهیم:

$$x^2 - \frac{5}{4}x - \frac{1}{4} = 0 \xrightarrow{\times 4} 4x^2 - 5x - 1 = 0$$

گزینه ۳۸۷ روش اول ابتدا معادله‌ی $2x(5x+2) = 0$ را مرتب می‌کنیم و با توجه به ضرایب آن مقادیر α, β و $\alpha + \beta$ را به دست می‌آوریم:

$$5x^2 + 3x - 2 = 0 \xrightarrow{\substack{\text{ریشه‌ها هست} \\ \alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{-2}{5} \\ \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = \frac{-3}{5}} \begin{cases} \alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{-2}{5} \\ \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = \frac{-3}{5} \end{cases}$$

سپس ریشه‌های معادله‌ی $4x^2 - kx + 25 = 0$ را بجای x_1 و x_2 تبدیل می‌کنیم:

$$S = x_1 + x_2 = \frac{1}{\alpha^2} + \frac{1}{\beta^2} = \frac{\beta^2 + \alpha^2}{\alpha^2 \beta^2} = \frac{(\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta}{(\alpha\beta)^2} = \frac{(\frac{-3}{5})^2 - 2(\frac{-2}{5})}{(\frac{-2}{5})^2} = \frac{\frac{9}{25} + \frac{4}{25}}{\frac{4}{25}} = \frac{29}{4}$$

گزینه ۳۸۸ $S = x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} = \frac{k}{4}$

$$\frac{k}{4} = \frac{29}{4} \Rightarrow k = 29$$

بنابراین: روش دوم چون معادله $5x^2 + 3x - 2 = 0$ به راحتی حل می‌شود، مستقیماً ریشه‌های آن را به دست می‌آوریم و ...

$$\Rightarrow \sqrt{\Delta} = \sqrt{1225} = 25 \Rightarrow x = \frac{-25 \pm 25}{4}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = \frac{1}{4} = \frac{5}{2} & \checkmark \\ x = \frac{-6}{4} < 0 & \times \end{cases} \Rightarrow \text{ابعاد قاب} = (2x+10)(2x+15)$$

$$\frac{x=\frac{5}{2}}{(2x+\frac{5}{2}+10)(2x+\frac{5}{2}+15)} = 15 \times 20.$$

گزینه ۳۹۵

راهبرد: برای حل معادله درجه ۴، $ax^4 + bx^2 + c = 0$ که

به معادله «دو مجدوری» معروف است، از تغییر متغیر $t = x^2$ استفاده کرده و معادله درجه دوم، $at^2 + bt + c = 0$ را حل می‌کنیم. در این معادله اگر $\Delta = b^2 - 4ac < 0$ باشد، هر دو معادله فاقد جواب حقیقی است. ولی اگر $\Delta \geq 0$ باشد، جواب‌های به دست آمده برای t را با توجه به تغییر متغیر $t = x^2$ ($x = \pm\sqrt{t}$) به جواب‌های معادله درجه ۴ تبدیل کرده و بررسی می‌کنیم.

$$x^4 - 8x^2 + 8 = 0 \xrightarrow{x^2=t} t^2 - 8t + 8 = 0.$$

$$\xrightarrow[\Delta=64-32=22]{\text{از } \Delta \text{ برو}} t = \frac{8 \pm \sqrt{32}}{2} \Rightarrow \begin{cases} t_1 = \frac{8 + \sqrt{32}}{2} \\ t_2 = \frac{8 - \sqrt{32}}{2} \end{cases}$$

با توجه به این که $\sqrt{32} > 8$ است، هر دو ریشه t_1 و t_2 مثبت بوده و با توجه به $t = x^2$ یا $x^2 = t$ معادله اصلی چهار ریشه دو به دو قرینه دارد:

$$x = \pm\sqrt{t} \Rightarrow \begin{cases} x = \pm\sqrt{t_1} = \pm\sqrt{\frac{8 + \sqrt{32}}{2}} \\ x = \pm\sqrt{t_2} = \pm\sqrt{\frac{8 - \sqrt{32}}{2}} \end{cases}$$

به نظرتون آیا می‌توانیم بگیم مجموع این ۴ ریشه برابر صفره؟! مستطیل با سیم به طول ۲۰ ساخته شده، پس محیط آن برابر ۲۰ است.

$$1) \quad \begin{array}{c} t \\ \diagdown \\ r \\ \diagup \\ d \\ \diagdown \\ t \end{array} \quad 2r + 2t = 20 \xrightarrow{+2} r + t = 10$$

$$2) \quad \begin{array}{c} d \\ \diagup \\ r \\ \diagdown \\ t \end{array} \quad r^2 + t^2 = \sqrt{r^2 + t^2} \xrightarrow{\text{رادیکال را}} r^2 + t^2 \xrightarrow{\text{بی خیال شو}} \text{قطر مستطیل} \xrightarrow{\text{مینیمم شود}} \text{مینیمم شود}$$

$$3) \quad \begin{array}{c} t \\ \diagup \\ r \\ \diagdown \\ 100 - 20t + t^2 + t^2 \end{array} \quad \text{طبق ۱} \xrightarrow{\text{اتحاد}} 100 - 20t + 2t^2 = 100 - 20t + t^2 + t^2$$

به تابعی درجه ۲ رسیدیم که برای $\min$ شدن کافی است طول رأس آن را حساب کنیم:

$$\begin{aligned} & \frac{-b}{2a} = \frac{-20}{2(2)} = -\frac{20}{4} = -5 \xrightarrow{\text{ساده و مرتب کن}} t = -5 \xrightarrow{\text{مساحت مستطیل}} S = rt = 5 \times 5 = 25 \\ & \xrightarrow{r+t=10} r = 5 \end{aligned}$$

گزینه ۳۹۷ • روش اول مطابق شکل.

اگر طول مستطیل را x و عرض آن را y در نظر بگیریم، طول به کار رفته برابر خواهد بود با:

$$x + 2y = 100$$

حال اگر طرفین رابطه $\alpha + \beta = \frac{1}{4}$ را به توان ۳ برسانیم، خواهیم داشت:

$$\frac{\alpha^3 + \beta^3 + 3\alpha\beta(\alpha + \beta)}{m} = \frac{1}{8} \Rightarrow \frac{m - \frac{3}{2}}{8} = \frac{1}{8}$$

$$\Rightarrow \frac{m}{8} = \frac{3}{2} + \frac{1}{8} = \frac{13}{8} \xrightarrow{\times 8} m = 13$$

گزینه ۱ این بار سؤال را از منظر دیگری حل می‌کنیم. ریشه‌های

$$\text{معادله } 4x^2 - 7x + 3 = 0 \text{ (به دلیل صفر شدن مجموع ضرایب) برابر } x_1 = 1 \text{ و } x_2 = \frac{3}{4} \text{ بوده و در نتیجه ریشه‌های معادله } ax^2 + bx + c = 0 \text{ به صورت } \alpha = \frac{2}{3} \text{ و } \beta = \frac{1}{3} \text{ هستند. حال اگر مجموع این دو ریشه را برابر رابطه مجموع دو ریشه با توجه به ضرایب معادله}$$

$$\alpha + \beta = \frac{-b}{a} \Rightarrow 2 + \frac{1}{3} = \frac{-a}{3} \Rightarrow \frac{14}{3} = \frac{-a}{3} \Rightarrow a = -14$$

برای بدست آوردن مقدار b نیز می‌توانیم از حاصل ضرب ریشه‌ها کمک بگیریم:

$$\alpha\beta = \frac{c}{a} \Rightarrow 2 \times \frac{1}{3} = \frac{b}{3} \Rightarrow b = 16$$

با توجه به داده‌های سؤال، مستطیل زیر را رسم می‌کنیم:

$$a$$

$$S = (4a + 3) \times a = 45 \xrightarrow{\text{مرتب کن}} 4a^2 + 3a - 45 = 0$$

$$\xrightarrow{\text{از روش \Delta حل کن}} \Delta = b^2 - 4ac = (3)^2 - 4(4)(-45)$$

دو ریشه داریم. $\Rightarrow$

$$a = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-3 + \sqrt{729}}{8} = \frac{-3 + 27}{8}$$

$$= \frac{24}{8} = 3 = 4a + 3 = 4(3) + 3 = 15 = \text{طول}$$

$$\Rightarrow \text{یا } a = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-3 - \sqrt{729}}{8} = \frac{-3 - 27}{8}$$

$$= \frac{-30}{8} < 0 \times$$

$$\text{قطر} = \sqrt{r^2 + 15^2} = \sqrt{225}$$

بنابراین: ۴ گزینه ۲ همان‌طور که گفتیم در یک لیگ با n تیم، که هر تیم با دیگر تیم‌های لیگ فقط یک بازی انجام می‌دهد، تعداد کل بازی‌های انجام شده از رابطه $N = \frac{n(n-1)}{2}$ بدست می‌آید.

در اینجا داریم:

$$n = 15 \xrightarrow{N=?} N = \frac{n(n-1)}{2} = \frac{15 \times 14}{2} = 15 \times 7 = (10+5)7$$

(تعداد کل بازی‌های انجام شده‌ی لیگ) $= 70 + 35 = 105$ گزینه ۱ با توجه به شکل، طول قاب مستطیل شکل برابر $15 + 2x$ وعرض آن $10 + 2x$ است: داریم:

$$(2x + 15)(2x + 10) = 300$$

$$\xrightarrow{\text{اتحاد جمله مشترک}} (2x)^2 + (15 + 10)(2x) + 15 \times 10 = 300$$

$$\xrightarrow{\text{مرتب کن}} 4x^2 + 50x - 150 = 0$$

$$\xrightarrow{+2} 2x^2 + 25x - 75 = 0$$

$$(a = 2, b = 25, c = -75)$$

$$\xrightarrow{\text{از } \Delta \text{ برو}} \Delta = (25)^2 - 4(2)(-75) = 625 + 600 = 1225$$